

REGJERINGSADVOKATEN

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
06/3100	10
531.12	190107
INN/PRE	
U.off:	

Deres ref
200605100-/KKL

Vår ref
2007-0023 CR/BJ

Dato
18.01.2007

HØRING - ENDRING I UTLENDINGSFORSKRIFTEN - OPPHOLDSTILLATELSE NÅR DET FORELIGGER PRAKTISKE HINDRINGER FOR RETUR

Det vises til departementets høringsbrev av 3. januar 2007. Ut i fra sitt arbeidsfelt finner ikke Regjeringsadvokaten det naturlig å kommentere hensiktsmessigheten ved å etablere en egen ordning med formalisert oppholdstillatelse for utlendinger som rent praktisk ikke kan returneres til sitt hjemland. Det er likevel enkelte sider ved forslaget som Regjeringsadvokaten finner grunn til å kommentere.

I høringsbrevet pkt. 4.1. har departementet redegjort for noen hovedsynspunkter. På side 5 tredje avsnitt, er det vist til at utlendinger bør ha bevisbyrden for at det ikke er mulig å få til retur, og det er vist til at det skal mye til før vedkommende kan høres med at det er umulig å returnere når det er kjent at andre personer fra samme land returnerer fritt til hjemlandet. Regjeringsadvokaten er enig i at bevisbyrden bør pålegges utlendingen. Problemstillingen kan illustreres med de såkalte "MUF-ere". Dette var en gruppe personer fra Irak, som for så vidt i atskillig utstrekning reiste tilbake til sitt hjemland, men der ikke lot seg gjøre å tvangsmessig returnere dem. Regjeringsadvokaten forstår høringsforslaget slik at disse personer som man ikke fikk tvangsmessig returnert, likevel ikke ville oppnådd tillatelse etter forslaget fordi beviskravet om at retur ville være umulig, i alminnelighet ikke ville anses oppfylt. Gitt at dette er en riktig forståelse av forskriften, kan det være grunn til å la det komme uttrykkelig frem i rundskriv til forskriften.

Departementet har i høringsbrevet videre fremholdt at det pr. i dag er svært få land der det ikke er mulig å gjennomføre retur når utlendingen selv medvirker. En anførsel som til tider fremsettes i de rettssaker Regjeringsadvokaten har på feltet, er at vedkommende utlending vil risikere forfølgelse eller annen overlast ved retur til hjemlandet nettopp fordi norske myndigheter ikke lar vedkommende returnere på egenhånd, men kun under eskorte fra norsk politi. Regjeringsadvokaten har ikke faktisk grunnlag for å mene noe om holdbarheten av et slikt argument, men det kan være grunn til å klargjøre om dette, gitt at det er hold i det, vil gjøre at vilkåret om at retur ikke lar seg gjøre er oppfylt.

POSTADRESSE:
POSTBOKS 8012 DEP
0030 OSLO
ORG. NR. 974 761 378 MVA

TELEFON: 22 99 02 00
DIREKTE INNVALG: 22 99 02 57
TELEFAKS: 22 99 02 50
E-POST: cr@regjeringsadvokaten.no

BESØKSADRESSE:
PILESTREDET 19

Regjeringsadvokaten har ikke spesielle bemerkninger til det som er behandlet i høringsnotatet pkt. 4.2, men vil likevel tilføye:

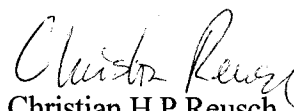
På side 10 i høringsnotatet, er det drøftet betydningen av omstendigheter som kan medføre utvisning. For ordens skyld bemerkes at fremstillingen her synes å forutsette at det kan treffes utvisningsvedtak i en sak selv om det for tiden ikke kan effektueres. Denne lovforståelsen er da også tidligere lagt til grunn av departementet i enkelte saker, og Regjeringsadvokaten har i alle fall i den sak som er behandlet av Borgarting lagmannsrett i oktober/november 2006 om utvisning etter utlendingsloven § 29 første ledd bokstav d, lagt til grunn at loven gir adgang til å treffe utvisningsvedtak i en slik situasjon (LB-2005-172948).

I høringsbrevet pkt. 6, side 13, er selve forslaget til forskriftsbestemmelse inntatt. Regjeringsadvokaten forstår forslaget slik at ingen vil ha rettskrav på arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse etter bestemmelsen, men at dette vil bero på et fritt skjønn fra utlendingsmyndighetenes side. Regjeringsadvokaten antar dette følger av orden "kan" i bestemmelsens første ledd. Denne tolkningen er da også best i samsvar med den fortolkning av utlendingsloven § 8 annet ledd som har vært lagt til grunn i rettspraksis, jfr. blant annet Rt 2003 side 1287 og Rt 1997 side 1784. Også dette kan det være grunn til å la fremgå uttrykkelig av rundskriv til forskriften.

Filkopi av denne uttalelsen sendes pr. e-post til Ketil.Klunderud@aid.dep.no.

Med hilsen

REGJERINGSADVOKATEN

Christian H P Reusch
advokat